በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የማዕከሳዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ

FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA CENTRAL STATISTICAL AGENCY

ኢትዮጵያ

ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ፲፱፻፺፰

ETHIOPIA

STATISTICAL ABSTRACT 2006

አዲስ አበባ ታህግሥ 1999 ADDIS ABABA December 2006

መቅድም

ይህ ሰላሣ አንደኛው ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት እንዳለፉት ተመሣሣይ እትሞች ሁሉ በአማርኛና በእንግሊዝኛ ተዘጋጅቶ ቀርቧል፡፡ መጽሔቱ ስለ አገሪቱ የማኅበራዊና የኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎችን የሚገለፁ ልዩ ልዩ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች የያዘ ስለሆነ ለፖሊሲና ለልማት ፕሮግራሞች ዝግጅትና ግምገማ ብሎም ለምርምር ተግባሮች በመነሻነት እንደሚያገለግል ይታመናል፡፡

በተከታታይ ዘመናት የሚታቀዱትን የአጭር፣ የመካከለኛና የረዥም ዘመን የማኅበራዊና የኢኮኖሚ ዕቅዶች ለማዘጋጀትና የነፃ ነበያ ኢኮኖሚ ሥርዓትን በአገራችን ለመተግበር ትክክለኛና አስተማማኝ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን መስብስብና ሥርዓት ባለዉ መንንድ ስተጠቃሚዎች ማቅረብ የወቅቱ ተቀዳሚ ተግባር ነዉ። የማዕክላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ በማያስልስ ሁኔታ ጥራቱን በማሻሻልና ወቅታዊነቱን በመጠበቅ ተፈላጊ የሆኑ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን ለማቅረብ ጠቅላላ ቆጠራዎችና በርካታ የማኅበራዊና የኢኮኖሚያዊ ናሙና ጥናቶችን ያካሄደ ሲሆን፣ አሁንም በማካሄድ ላይ ይገኛል። በሴላ በኩል ኤጀንሲው የተጣለበትን ኃላፊነት ለመወጣት እንዲችል በተለይም ይህ መጽሔት ወቅቱን ጠብቆ እንዲታተም ከሚኒስቴር መ/ቤቶች፣ ከመንግሥት ድርጅቶች፣ ከሕዝባዊ ድርጅቶችና ከግለሰቦች ጭምር ከፍተኛ ትብብር ማግኘት አስፈላጊ ይሆናል። በመሆኑም እያደገ የመጣዉን የስታቲስቲክስ መረጃ ፍላጎትና ጥያቄ ለማሟላት እንዲቻል የሚመለከታቸዉ ሁሉ ጥያቄው ሲቀርብላቸው ተፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን በወቅቱ በማቅረብ በኩል ከምንግዜዉም የበለጠ ትብብር እንዲያደርጉ የኤጀንሲው መ/ቤት በዚህ አጋጣሚ ለማሳስብ ይወዳል።

የአገሪቱን ማኅበራዊና የኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች በበስጠ በመረዳት በትክክለኛ መረጃ ላይ የተመሠረተ የልማት ዕቅዶችን ስመቀየስና ስመገምገም እንዲቻል የኤጀንሲው መ/ቤት በተለይ ከ1972 ጀምሮ በርካታ የማኅበራዊ፣ የኢኮኖሚያዊና የሥነ-ሕዝብ ሁኔታዎችን የሚያንፀባርቁ መረጃዎች በመሰብሰብ ጥናቶችን ሲያካሄድ የቆየ ሲሆን ከነዚህም መካከል የግብርና፣ የዋጋ፣ የቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጪ፣ የኢኮኖሚያዊና የማህበራዊ ደህንነት፣ የመካከለኛና የትላልቅ ማምረቻ ኢንዱስትሪዎች፣ የአነስተኛ ማምረቻ ኢንዱስትሪዎች፣ የጎጆ/ዕደ ጥበባት ኢንዱስትሪዎች፣ መደበኛ ያልሆነ የሥራ ዘርፍ፣ የአክፋፋይና የአንልግሎት ሰጪ ንግድ፣ የሰዉ ኃይል፣ የጤናና የአመጋንብ፣ የሥነ-ሕዝብና ጤና፣ የሕፃናት የሥራ ስምሪት ሁኔታ፣ የተከታታይ የሥራ ስምሪት ሁኔታ፣ ... ወዘተ ጥናቶች ይገኙበታል።

ከላይ ከቀረቡት ናሙና ጥናቶች በተጨማሪ የመጀመሪያው የሕዝብና ቤት ቆጠራ በግንቦት ወር 1976 እና ሁለተኛውን ደግሞ ከጥቅምት 1 ቀን 1987 ጀምሮ በማካሄድ በቆጠራዉ የተሰበሰቡትን መረጃዎች በማቀነባበርና በመተንተን በርካታ ሪፖርቶች ለተጠቃሚዎች ተሰራጭተዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ የግብርና ናሙና ቆጠራ በ1994 ዓ.ም. ተከናውኖ ውጤቱ ለመረጃ ተጠቃሚዎች በወቅቱ ተሰራጭቷል። በአሁኑ ወቅትም ለሦስተኛ ጊዜ በ1999 ዓ.ም. የሚካሄደውን የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ ለማከናወን የቅድመ ዝግጅት ሥራዎችን በማጠናቀቅ ላይ ይገኛል።

ኤጀንሲው በየሴክተሩ ከሚያከናውናቸው መደበኛ የኢኮኖሚ ጥናቶች በተጨማሪ የኢኮኖሚ ስታቲስቲክስ መረጃዎችን ለማመንጨት የሚያስችሉ ጥናቶችን እያከናወነ ሲሆን፤ ከእነዚህም ውስጥ ወቅታዊ የማምረቻ፣ ንግድና የአገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች ጥናትና የተፈበረኩ ዕቃዎች የምርት መጠንና የአምራቾች ዋጋ ጥናት ዋነኞቹ ናቸው።

ከአስተዳደራዊ መዛግብት የሚገኙ መረጃዎችን አቅርቦት ለማሻሻል በአሁኑ ወቅት በፌዱራልና በክልል የሚገኙ መንግሥታዊ ድርጅቶችን የስታቲስቲክስ መዛግብት አያያዝ፣ ስታንዳርድና ምደባ በማጥናት የመረጃ ፍለት የሚሻሻልበትን ሁኔታ በመቀየስ የሚሰበሰቡ መረጃዎችን ሥርዓት ለመወሰን የትርጉምና የምደባ ዝግጅቱ እየተከናወነ ይገኛል። ሴላው የኤጀንሲው ትኩረት ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን ለመሰብሰብ ለማጠናቀርና በተለይም ስርጭቱን ለማቀላጠፍ የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂን አጠቃቀምን ተግባራዊ ማድረግ ሲሆን፤ ለዚህም የሚረዱ የአቅም ግንባታ ሥራዎች በማከናወን ላይ ናቸው።

በመጨረሻም ለመጽሔቱ ዝግጅት የሚያስፈልጉትን ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ለኤጀንሲው በማቅረብ ረገድ የተባበሩንን የመንግሥት መ/ቤቶች፣ ሕዝባዊ ድርጅቶችና ግለሰቦች እንዲሁም ለመጽሔቱ ዝግጅት አስተዋጽኦ ያበረከቱትን የመ/ቤቱን ባልደረቦች ሁሉ በዚህ አጋጣሚ ለማመስንን እወዳለሁ።

> ሣሚያ ዘካሪያ የማሪከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ዋና ዳይሬክተር

FOREWORD

The thirtieth issue of the Statistical Abstract, as in the past is prepared in Amharic and English languages. The Publication presents a wide range of data illustrating various socio-economic conditions of the country. The statistical information contained in the publication provides basic information for policy and programme formulation, evaluation and as input for under taking socio economic activities.

Reliable and timely statistical data are required for the purpose of launching the short, medium and long-term socio-economic development plans and for realizing the free market economy system that is in operation. Hence, the collection of reliable and timely data and the analysis and presentation of the same are the main task of current statistical development. In this respect, the Central Statistical Agency has made significant progress in furnishing the required statistical data by undertaking population and housing censuses and several socio-economic and demographic surveys.

On the other hand, the timely publication of the Statistical Abstract, the Central Statistical Agency can discharge its responsibility only if it obtains the active and timely participation of the concerned ministries, government agencies, mass organizations as well as individuals who provide the basic inputs to this publication. Hence, the office urges all those concerned to enlist further cooperation for the timely publication of the Statistical Abstract.

In the 1980's the Agency carried-out several socio-economic and demographic surveys in the country and these surveys include Agricultural; Price; Household Income; Consumption and Expenditure; Welfare Monitoring; large and Medium Scale Manufacturing Industries; Small Scale Manufacturing Industries; Cottage/Handicraft Manufacturing Industries; Informal Sector; Distributive Trade and Services; Manpower; Health and Nutrition; Demographic and Health; Child Labour; Current Employment Unemployment... etc.

Furthermore, the first and the second National Population and Housing Censuses were conducted in May 1984 and in October 1994, respectively. The data processing, analysis and preparation of the reports have been completed and numerous reports of the census have been disseminated to the users. Similarly, the first ever Ethiopian Agricultural Sample Enumeration was conducted in 2001/2002 and the census data have been processed, evaluated, analyzed and the agricultural census reports have been prepared at woreda, zonal, regional and country levels and disseminated to data users. At the moment, the preparatory activities to conduct the third Population and Housing Census in 2007 are almost completed, and data collection will be done as per schedule.

The Agency has also given prior attention to the current business surveys in addition to its regular sample and census activities. These are manufacturing industries business surveys and compilation of producer's price index for manufactured industries, where a detailed survey action plan has been prepared and the actual data collection activities are under way.

In order to improve the existing administrative data flow in the country, the Agency has carried-out a study in some Federal and Regional institutions and collected information on statistical record systems, standards, concepts and definitions used ...etc. Based on this study the Agency is expected to prescribe a system for collection, compilation, classification and flow of statistical data. Currently, the Agency's top priority is strengthening its data dissemination strategy and enhancing its capacity in utilizing the information communication technology for the statistical development.

In conclusion, compliments are due to the various government ministries, agencies, mass organizations and individuals for their cooperation in providing the required data for the preparation of this Statistical Abstract as well as to the staff of the Central Statistical Agency for their efforts in producing this edition.

Samia Zekaria General Director Central Statistical Agency

on of IL &

ከ1956 ጀምሮ ባለማቋረጥ እየታተመ የሚወጣዉ ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዋና ዓላማ የአገሪቱን የማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች በአጠቃላይ የሚገልጹ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን ለማቅረብ ነዉ። መጽሔቱ በዚህም ብቻ ሳይወሰን ለሴሎች ስታቲስቲክስ ነክ ተግባራትን ለማከናወን እንደ ማጣቀሻ እና መመሪያ ሆኖ ሊያገለግል ይችላል።

ቀደም ሲል በተከታታይ ከቀረቡት ተመሳሳይ መጽሔቶች መረጃዎች ተሻሽለዉና ሠንጠረዣችም ታክለዉ የቀረቡ ሲሆን አብዛኛዎቹ የሦስት ተከታታይ ዓመታት መረጃዎችን የያዙ ናቸዉ።

በመጽሔቱ ዉስጥ የቀረቡት መረጃዎች ከአያሌ ምንጮች የተገኙ ናቸዉ። አመራረጣቸዉና አቀራረባቸዉ የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ኃላፊነት ሲሆን መረጃዉ የተገኘበት ምንጭ ተገልጿል። በዚህ ሰላሳ አንደኛው የስታቲስቲክስ መጽሔት የተመሰከቱት መረጃዎች አብዛኛዎቹ ከ1995-1998 ባሉት ዓመታት ያተኮሩ ናቸዉ። ቢሆንም አልፎ አልፎ ለ1999 መረጃዎች ቀርበዋል።

ማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ለመጽሔቱ ዝግጅት አስተዋጽኦ ላበረከቱት ሁሉ ምስ*ጋ*ናዉን እያቀረበ የመጽሔቱን የወደፊት መሻሻል በሚመለከት ማንኛዉንም ገንቢ ሀሳብ ለመቀበል ዝግጁ መሆኑን ይገልጻል።

> የማሪከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ታህሣሥ 1999

PREFACE

The Statistical Abstract published since 1963, is intended to present a summary of statistical information that reflects the social and economic conditions of the country. The Statistical Abstract being one of the principal statistical publications of the country, is expected to serve as a convenient statistical reference as well as a guide to other statistical publications.

Where necessary, the data presented in the tables of the previous issues are revised by up dating continuing series and adding new tables. For most parts of the sections trend data are shown for three consecutive years period.

The contents of the Abstract are taken from a large number of sources and the Central Statistical Agency is responsible for the selection and presentation of the materials. However, the sources of data given in this Abstract have been indicated and most of the data presented in this Statistical Abstract refer to the years 2004-2005. However, some tables in this series contain data for the year 2006.

The Central Statistical Agency wishes to thank all those who have cooperated in the preparation of the publication. Furthermore, suggestions and comments, which may contribute to the improvement of future publications, are welcome.

CENTRAL STATISTICAL AGENCY
December 2006

ስለ ቀን አቆጣጠር ማስታወሻ

በአገራችን ልዩ ልዩ ክፍሎች ወይም ድርጅቶች የተለያየ የቀን አቆጣጠር በመከተል ከታቲስቲክስ ያዘጋጃሉ። ቀጥሎ የሚገኘዉ ሠንጠረዥ በኢትዮጵያዊያንና በአዉሮፓዉያን (በግሪጎሪያን) የቀን አቆጣጠር ረገድ ያለዉን ግንኙነት የሚመለከት ነዉ። እንደ ኢትዮጵያ የቀን አቆጣጠር እያንዳንዳቸዉ 30 ቀናት ያሉዋቸዉ 12 ወሮችና እንደ 13ተኛ ወር የምትቆጠርና ለሦስት ተከታታይ ዓመታት 5 ቀናት እና በአራተኛዉ ዓመት 6 ቀናት ያላት ጳጉሜ ይገኛሉ። በተጨጣሪም በሠንጠረዡ የንግድ ዓመትና የበጀት ዓመትም ተሠጥተዋል።

በመጽሔቱ ወስጥ በየትኛዉም ስፍራ ቁጥሮች በግሪጎሪያን የቀን አቆጣጠር ተዘጋጅተዉ ሲንኙ የኢትዮጵያ አቆጣጠር ጊዜዉ ተዛንፎ ሲታይ እንደዚሁም ቁጥሮች በኢትዮጵያ የቀን አቆጣጠር መሠረት ተዘጋጅተዉ እንደሆነ የግሪጎሪያኑ የቀን አቆጣጠር ተዛንፎ ይታያል። ለምሣሴ (እ.ኤ.አ) 2005 ዓ.ም በኢትዮጵያ አቆጣጠር ከታህሣሥ 23/1997 እስከ ታህሣሥ 22/1998 ዓ.ም ያለዉ ጊዜ በመሆኑ በሠንጠረገና ላይ የተመለከተዉ 1997/98 ዓ.ም ተብሎ ነዉ። በዚህ ዓይነት በኢትዮጵያ 1997 ዓ.ም እ.ኤ.አ ከሴፕቴምበር 11/2004 ዓ.ም እስከ ሴፕቴምበር 11/2005 ዓ.ም ባለዉ ጊዜ ዉስጥ ስለሆነ የተጻፈዉ 2003/2004 ዓ.ም ተብሎ ነዉ።

በ <i>ግሪጎሪያን</i> አቆጣጠር	በኢ <i>ትዮጵያ የዓመ</i> ትና <i>የቀን አቆጣጠር</i>				
/እ.ኤ.አ/	ወራቶች	የወሩ ቀኖች	የንግድ ዓመት	የበጀት ዓመት	
ጁሳይ 8, 2004				ሐምሴ 1,1996	
<i>አገ</i> ስት					
ሴፕቴምበር 11	<i>መ</i> ስከረም 1,1997	30			
አክቶበ ር	ጥቅምት	30			
ኖቬምበር	ኅዳ ር	30			
ዲሴምበር	ታህግሥ	30			
ዴ ጉአሪ 1,2005	ታህግሥ 23				
ዴ ት አሪ 9	ፕር 1	30	ጥር 1,1997		
<i>&</i> ብሩአሪ	የካቲት	30			
ማርች	<i>መጋ</i> ቢት	30			
ኤፕሪል	ጣ,ያዝያ	30			
சு, ஒ	ግን ቦት	30			
ጁ ን	ሰኔ	30		ሰኔ 30,1997	
ጁሳይ 8	ሐምሴ 1	30		ŕ	
<i>አገ</i> ስት	ነሐሴ	30			
ሴፕቴምበር 10	<i>ጳጉሜ</i> 5	5 ወይም 6			
ሴፕቴምበር 11	<i>መ</i> ስከረም 1,1998				
አክቶቨር	ጥቅም ት				
ኖቬምበር	ኅዳ ር				
ዲሴምበር 31	ታህግሥ 22				
ጄ ጉ አሪ 8, 2006			ታህሣ/ ሥ 30,	1998	

NOTES ON THE CALENDAR

In Ethiopia various authorities use different calendar years in compilation of statistical series. The following table sets out the relation between the Ethiopian and the Gregorian calandar. In the Ethiopian year there are 12 months of 30 days each and one short month, <u>Pagume</u>, which has 5 days for three consecutive years and 6 days on the fourth year. Moreover, The trade year and the fiscal year are shown in the table.

Throughout the Abstract when figures were obtained for the Gregorian year a split year is shown in the Ethiopian calendar, and inversely, split Gregorian years are shown where the figures are for Ethiopian years. For example 2005 in the Gregorian calendar is the period between Tahasas 23,1997 to Tahasas 22, 1998 E.C and is shown to 1997/98.Likewise, 1997 E.C covers the Gregorian year between September 11,2004 & September 11,2005 and is shown as 2004/2005.

Gregorian	Ethiopia Calendar Year					
Calendar	Months	Number of days	Trade Year	Fiscal Year		
July 8, 2004	•••••	•••••	•••••	Hamle 1, 1996		
August						
September 11	Mes. 1,1997	30				
October	Tikmit	30				
November	Hidar	30				
December	Tahsas	30				
January 1, 2005	Tahsas 23					
January 9	Tir 1	30	Tir 1, 1997			
February	Yekatit	30				
March	Megabit	30				
April	Miazia	30				
May	Guenbot	30				
June	Sene	30				
July 8	Hamle 1	30		Sene 30, 1997		
August	Nehassie	30				
September 10	Pagume 5	5 or 6				
September 11	Mes. 1,1998					
October	Tikimt					
November	Hidar					
December 31	Tahsas 22					
January 8, 2006	•••••	••••••	Tahsas 30, 1998			